

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Львівська політехніка»
Навчально-науковий інститут адміністрування,
державного управління та професійного розвитку**

Кафедра державної політики та врядування
Кафедра публічного управління та публічної служби
Кафедра регіонального та місцевого розвитку

**РОЗВИТОК ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

Матеріали науково-практичної конференції
28 квітня 2023 року

Львів – 2023

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ІАДУ НУ
«Львівська політехніка» заборонено

Метою міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток публічного управління в контексті європейської інтеграції України» є обмін досвідом та обговорення актуальних теоретичних і прикладних проблем демократичного врядування та публічного адміністрування в умовах сучасних геополітичних викликів на Європейському континенті. До участі запрошені теоретики та практики публічного управління, науково-педагогічні працівники споріднених спеціальностей, аспіранти і докторанти, громадські активісти та всі зацікавлені особи.

Матеріали та пристатейна література публікуються в авторській редакції. За достовірність фактичної інформації у публікаціях відповідальність несуть автори.

Розвиток публічного управління в контексті європейської інтеграції України [Текст]: матер. наук.-практ. конф. (28 квітня 2023 р., м. Львів) – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2023. – 222 с.

© Навчально-науковий інститут адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка», 2023

Зміст

СЕКЦІЯ 1. ПРІОРИТЕТИ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ГЕОПОЛІТИЧНИХ УМОВАХ..... 9

Євген Борщук

Особливості формування системи публічного управління в контексті досягнення цілей сталого розвитку України до 2030 року..... 9

Ористлава Сидорчук, Сергій Хомюк

Забезпечення економічної безпеки на основі реалізації антикорупційних заходів публічної політики..... 12

Ірина Колосовська

Соціальні вектори публічної політики у контексті викликів війни в Україні..... 16

Надія Підбережчик

Пріоритети публічної мовної політики України в умовах війни..... 19

Вячеслав Ціватий

Публічна політика і публічне управління в контексті європейської інтеграції України: інноваційні підходи до формування професійних компетентностей із публічного мовлення та міжкультурної комунікації (дидактичний та інституціональний аспекти)..... 21

Роман Мацик

Напрями розвитку енергетичної інфраструктури у контексті викликів воєнного стану..... 25

Галина Дзяна, Олег Дідич

Державно-приватне партнерство як механізм розвитку сектору безпеки й оборони України у воєнний та пост воєнний періоди 27

Віта Гарбариніна

Реформування системи державно-приватного партнерства з метою реалізації інфраструктурних проєктів в Україні..... 31

Олександра Нєма

Управління проєктами в аспекті сталого розвитку 33

Ростислав Хвалібота

Міжнародне співробітництво та партнерство як пріоритетний напрям публічної політики органів юстиції України в умовах глобалізації та інтеграції в європейський та світовий правовий простір..... 35

Оксана Литвинчук

Правове забезпечення реалізації політики гендерної рівності 37

Олена Беляєва

Регулювання сфери воєнно-промислового комплексу в історичній ретроспективі..... 39

Наталія Сембай

Принципи управління харчовою промисловістю в контексті євроінтеграції України..... 42

Лариса Шегіда

Перспективи українських медіа на шляху до європейської інтеграції .. 43

СЕКЦІЯ 2. ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ ДЛЯ ДЕМОКРАТИЧНОГО ВРЯДУВАННЯ ТА ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ У ВОЄННИЙ ТА ПОСТ ВОЄННИЙ ПЕРІОДИ..... 47

Петро Петровський

Розвиток сфери публічності України: виклики війни та перспективи їх вирішення..... 47

Наталія Іваницька, Софія Іваницька

Проблеми забезпечення демократичних методів самоврядування в Україні в час війни 50

Григорій Хамчук

Перерозподіл інтелектуальних домінант як виклик і загроза демократичному врядуванню та публічному адмініструванню 52

Богдана Медуна

Публічність як принцип діяльності органів публічного управління в умовах використання цифрових технологій 55

Олександр Сушинський

Відповідальність як принцип організації влади: проблематика воєнного стану..... 58

Анастасія Фабрисова, Наталія Михальчишин

Інститут відповідальності в публічній сфері 65

Віталій Денега

Удосконалення інституційного розподілу компетенцій органів публічної влади. 68

Наталія Іванкова

Концепція «потрійної спіралі»: інноваційна взаємодія університету, бізнесу та влади 71

Diana Zayats

Development of the Institute of Starosta in Modern Ukraine 74

<i>Юрій Лукашевський</i>	
Законодавчі ініціативи відродження місцевого самоврядування та інструментів демократії участі у Львові: історичний аспект	78
<i>Дмитро Дзвінчук, Марк Лютий, Віктор Петренко</i>	
Штучний інтелект у публічному управлінні та адмініструванні України: ризики, загрози і виклики.....	81
<i>Орест Красівський</i>	
Реформування публічного управління в умовах цифровізації Укаїни на шляху до євроатлантичної інтеграції.....	84
<i>Дмитро Пучков</i>	
Теоретичні засади реформування публічного управління в Україні в умовах діджиталізації	87
<i>Сергій Гладкий</i>	
Сучасні аспекти оптимізації публічного управління цифровими ресурсами в Україні	90
<i>Микола Микулець</i>	
Удосконалення принципів електронного документообігу	92
<i>Олеся Левченко, Олена Новосьолова</i>	
Особливості формування доходів державного бюджету України в умовах воєнного часу.....	94
<i>Устим Хаварівський</i>	
Законопроектна робота парламенту з питань регулювання діяльності релігійних організацій в умовах збройної агресії рф проти України	97
<i>Тарас Кіцак</i>	
Права публічних службовців: компаративний аналіз законодавчих основ	100
<i>Іоліта Адамська</i>	
Проблемні аспекти у сфері захисту прав публічних службовців	104
<i>Олександр Наконечний</i>	
Професіоналізація посадових осіб місцевого самоврядування як інструмент забезпечення їх службової діяльності.....	107
<i>Олена Лаба</i>	
Систематизація механізмів менеджменту людських ресурсів публічного управління.....	110
<i>Галина Хаварівська</i>	
Щодо питання мобінгу державних службовців	113
<i>Гретта Гукова-Кушнір</i>	

Державне регулювання процесу адаптації вищої медичної освіти до сучасних геополітичних викликів	115
<i>Марія Головач</i>	
Публічно-управлінські механізми реформування системи медсестринської освіти: методологічні аспекти	117
<i>Марія Малачинська</i>	
Особливості управління перинатальною допомогою під час пандемії Covid-19 в Україні	119
<i>Оксана Пархоменко-Куцевіл</i>	
Основні інституційні механізми забезпечення виконання рішень Європейського суду з прав людини в Україні	122
СЕКЦІЯ 3. ПЕРСПЕКТИВИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ТА СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ У СХІДНІЙ ЄВРОПІ.	126
<i>Anastasiia Krasnonos, Tetiana Bondar</i>	
Prospects of European Integration for Ukraine	126
<i>Anhelina Savchuk</i>	
The Development and Prospects of the European Integration Processes in Ukraine	128
<i>Ольга Олефіренко</i>	
Копенгагенські критерії як визначальні норми розширення Європейського Союзу	132
<i>Богдан Шевчук</i>	
Трансформація стратегії безпеки Європейського Союзу	135
<i>Віктор Дричик</i>	
Роль воєнної безпеки України в системі міжнародної безпеки	138
<i>Валентин Малиновський</i>	
Вступ Фінляндії до НАТО: кейс для України	142
<i>Наталія Стрельчук</i>	
Реформування сфери безпеки та оборони Північної Македонії в контексті євроатлантичної інтеграції	147
<i>Тарас Загола</i>	
Наукові підходи до визначення сучасних глобальних небезпек та викликів	150
<i>Леонід Гунько</i>	
Боротьба з незаконними збройними формуваннями: зарубіжний досвід	153

Олександр Куртинець

Сучасні проблеми професіоналізації кадрів Збройних Сил України в умовах воєнного часу..... 156

Ірина Кіянка, Андрій Шараськін

Сучасні виклики розвитку українського суспільства в контексті інформаційних війн: можливості і загрози..... 159

Василь Пасічник

Неоімперська стратегія Росії та загрози для України і світу 162

Михайло Наумко

Порівняльний аналіз національного спротиву України та країн партнерів 165

Ігор Штирко

Цифровізація публічного управління як проблема забезпечення національної безпеки України 168

Наталія Мартиненко

Співробітництво в сфері судово-експертної діяльності в умовах євроінтеграції України..... 171

Галина Миронович

Зв'язки з громадськістю як основний елемент стратегічних комунікацій в арміях країн НАТО..... 174

СЕКЦІЯ 4. ЕКОНОМІЧНІ, СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ..... 177

Ігор Дробот

Проблеми гарантування місцевого самоврядування в умовах децентралізації державного управління 177

Євген Матвійшин

Сільськогосподарська кооперація як чинник активізації місцевого розвитку..... 180

Катерина Бліщук, Іванна Козак

Співпраця територіальних громад як універсальний інструмент спільного вирішення проблем місцевого значення 184

Oleksandra Khudoba

Public Administration in the Conditions of War in Ukraine: Problems, Needs and Perspectives (Lviv Oblast as an Example)..... 187

Birke Sander, Juliane Wegner

From Pencil to Mindset: Model of Digital Competence for a Sustainable Adminstration of the State of Mecklenburg-West Pomerania..... 190

<i>Khrystyna Kokhalyk</i>	
The Development of E-Democracy in Ukrainian Cities: the Example of Lviv	195
<i>Анатолій Ключкович</i>	
Словацький досвід реформування публічного управління на регіональному рівні.....	197
<i>Наталія Меуш</i>	
Фінансове забезпечення регіонів: виклики для бюджету в умовах воєнного стану	200
<i>Віталій Круглов</i>	
Проблематика реалізації державної політики розвитку гірських територій Карпатського регіону України	203
<i>Роман Корчовий</i>	
Забезпечення органами місцевого самоврядування спеціального-адміністративно-правового режиму курортів	206
<i>Оксана Павлів</i>	
Вплив воєнного стану на реформування земельних відносин у контексті місцевого самоврядування	208
<i>Іван Шульський</i>	
Соціально-економічні аспекти відновлення та розвитку територіальних громад в умовах трансформації публічного управління.....	211
<i>Світлана Петькун</i>	
Необхідність формування цифрової екосистеми регіону України.....	213
<i>Валентина Мамонова, Олександр Довбня</i>	
Аналіз активності сектору житлового будівництва як передумова повоєнного відновлення житла.....	216
<i>Іван Сиводєд</i>	
Екоцид, який вчиняється військами Росії на окупованих територіях України.....	219
<i>Катерина Пастух</i>	
Розробка програм комплексного відновлення територій територіальних громад.....	220

Наталія Мартиненко

доктор філософії в галузі публічного управління та адміністрування
провідний науковий співробітник
Національного наукового центру
«Інститут судових експертиз ім. засл. проф. М. С. Бокаріуса»

Співробітництво в сфері судово-експертної діяльності в умовах євроінтеграції України

Конституція визначає Україну як суверенну і незалежну, демократичну, соціальну і правову державу, яка визнає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави [1].

Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України [1]. Одним із основних міжнародно-правових документів, спрямованих на встановлення й розвиток міжнародного співробітництва України та Європейського Союзу (далі – ЄС), є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, у преамбулі якої визначено, що політична асоціація та економічна інтеграція України з ЄС залежатиме від прогресу в імплементації цієї Угоди, а також від досягнень України в забезпеченні поваги до спільних цінностей і прогресу в наближенні з ЄС у політичній, економічній та правовій сферах [2]. Угодою також обумовлено, що співробітництво у сфері юстиції, свободи та безпеки буде відбуватися на основі принципу поваги до прав людини та основоположних свобод, буде спрямоване, зокрема, на зміцнення судової влади, підвищення її ефективності, а в межах співробітництва особливе значення матимуть утвердження верховенства права та укріплення інституцій усіх рівнів у сфері управління загалом та правоохоронних і судових органів зокрема [2]. Зазначене відповідає конституційним принципам України.

Угода про асоціацію є частиною національного законодавства України, її положення мають імперативний характер та є обов'язковими до виконання на всій території України. Європейська інтеграція є складним і комплексним завданням у сфері забезпечення функціонування публічного управління. Належна організація управління євроінтеграційними процесами залежить від побудови певної системи управління та вироблення ефективних механізмів функціонування цієї системи.

Інтеграція України до ЄС матиме вирішальні геополітичні наслідки як для самої України, так і для всього європейського континенту. Виконання семи рекомендацій Європейської Комісії, які були надані Україні при отриманні

статусу кандидата на членство в ЄС, є необхідним не тільки для подальшого приєднання України до ЄС, а також для інтеграції країни в НАТО. Ці реформи покликані укорінити в Україні демократичні принципи, що базуються на верховенстві права, законності й підпорядковані інтересам людини, захисту її прав та основоположних свобод. Реалізація зазначеного залежить серед іншого від створення сучасної системи експертного забезпечення правосуддя.

Нагальною потребою сьогодення є застосування міжнародних стандартів і досвіду у сфері судово-експертної діяльності з метою якісного експертного забезпечення правосуддя в Україні. Створення єдиних підходів до розв'язання проблем у сфері судово-експертної діяльності позитивно позначиться на прозорості правосуддя в державі.

Міжнародне співробітництво у сфері судово-експертної діяльності є потужною розвинутою системою, яка тонко реагує на вплив найрізноманітніших чинників. Посилення міжнародного співробітництва завжди відповідає інтересам судових експертів, судово-експертних установ, правоохоронних органів, судової системи, окремих громадян і громадянського суспільства загалом.

Одним із найбільш важливих напрямів міжнародного співробітництва у сфері судово-експертної діяльності є залучення вітчизняних судово-експертних установ до міжнародних судово-експертних мереж й співпраця з міжнародними експертними організаціями та установами. Тривалий час відбувається активна взаємодія й обмін досвідом у межах Європейської мережі судово-експертних установ – European Network of Forensic Science Institutes (далі – ENFSI). ENFSI – одна з найбільш авторитетних організацій судово-експертних установ у світі, до якої належать усі провідні європейські експертні установи. Мета організації – сприяння науці й дослідженням, міжнародній співпраці, якості та компетентності, освіті й навчанню, розвитку у сфері судової експертизи. Однією з форм співпраці в ENFSI є проведення семінарів робочих груп, що складаються з експертів конкретної експертної спеціальності. Наразі в ENFSI ефективно працюють 17 робочих груп, засідання яких проводяться почергово у різних країнах-учасниках організації. Процес приєднання українських судово-експертних установ до ENFSI було розпочато у 2002 р., коли Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України отримав міжнародний сертифікат якості судових експертиз. На сьогодні до ENFSI також входять Київський науково-дослідний інститут судових експертиз, Національний науковий центр «Інститут судових експертиз ім. Засл. проф. М. С. Бокаріуса та Український науково-дослідний інститут спеціальної техніки та судових експертиз Служби безпеки України [3]. Партнерство з ENFSI надає можливість обмінюватися досвідом у сфері судово-експертної діяльності та наукових розробок на міжнародному рівні.

Важливим аспектом для взаємодії в судово-експертній сфері також є програма обміну Агентства Європейського Союзу з підготовки співробітників правоохоронних органів та судово-експертних установ – European Union Agency for Law Enforcement Training (далі – CEPOL), що спрямована на зміцнення співпраці в боротьбі зі злочинністю за допомогою програми обміну і

навчання на освітній платформі Leed CEPOL та дає учасникам змогу ознайомитися з методами роботи інших країн, сприяючи зміцненню довіри й активізації взаємодії між працівниками правоохоронних органів та експертних організацій усієї Європи й не тільки.

Слід згадати про «Навчальний онлайн-модуль з криміналістичної підготовки», на якому Консультативна місія Європейського Союзу в Україні спільно з Агентством Європейського Союзу з підготовки співробітників правоохоронних органів (CEPOL) поінформували учасників про процес навчання й умови отримання сертифіката, розкрили особливості проходження навчального модулю й доступу до системи *Leed*, висловили підтримку українців у війні з Російською Федерацією [4].

Пріоритетом у міжнародній діяльності науково-дослідні установи судових експертиз Міністерства юстиції України є також залучення інструменту Technical Assistance Information Exchange (далі – TAIEX). Це вид зовнішньої допомоги, що надається Європейською Комісією для обміну інформацією з метою розбудови інституціональної спроможності, необхідної для адаптації національного законодавства до *acquis communautaire*. У рамках інструменту TAIEX експертами науково-дослідних установ судових експертиз Міністерства юстиції України здійснюються навчальні візити, що надають змогу вивчати досвід країни-члена ЄС, організовуються та проводяться семінари та робочі зустрічі з відповідними партнерами країн-членів ЄС у галузі судової експертизи.

Отримання позитивного висновку Єврокомісії про надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС передбачає синхронізацію вітчизняної судової практики із європейською, її відповідність усім вимогам та правилам європейського судочинства, криміналістики й експертології. Потрібно зробити систему судово-експертної діяльності України ще більш сильною, дієвою та сучасною, запроваджуючи досягнення зарубіжних судочинства, криміналістики та експертології у власну практичну діяльність, водночас збагачуючи набутим досвідом європейські установи, які працюють у цій сфері.

Список використаних джерел

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.04.2023).
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Угода, Міжнародний документ від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011?find=1&text=%D1%81%D1%83%D0%B4#w1_4 (дата звернення: 15.04.2023).
3. Permanent Member-Representatives / Members / European Network of Forensic Science Institutes. URL: <https://enfsi.eu/about-enfsi/members/> (дата звернення: 15.04.2023).

4. Відбувся вебінар «Навчальний онлайн-модуль з криміналістичної підготовки». URL : <https://www.hniise.gov.ua/15184-vdbuvsya-vebnar-navchalnii-onlain-modul-z-krimnalstichno-pdgotovki.html> (дата звернення: 15.04.2023).

Галина Миронович

викладачка Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, аспірантка Інституту адміністрування, державного управління та професійного розвитку Національного університету «Львівська політехніка»

Зв'язки з громадськістю як основний елемент стратегічних комунікацій в арміях країн НАТО

НАТО – оборонний союз, який складається з понад тридцяти країн. Він покликаний захищати усі його країни-учасниці. Великий внесок у посилення своїх військових можливостей посадовці альянсу вбачають у вдосконаленні системи стратегічних комунікацій, зокрема, важливої складової – зв'язків з громадськістю.

Неоголошена війна Російської Федерації проти України, яка розпочалася у лютому 2022 року, носить гібридний характер з елементами агресивної інформаційної складової, що спонукає фахівців з питань національної безпеки шукати або створювати нові схеми протистояння на новітні інформаційні вкиди ворога. На противагу Росії, яка не корегує свої дії демократичними рамками (зокрема, дотриманням концепції свободи слова, впровадженням засад демократичного устрою держави тощо), українські фахівці спираються на низку вже розроблених запроваджених державних документів, які покликані врегульовувати інформаційні потоки державних органів, що являють собою концепцію стратегічних комунікацій.

Ще у 2011 р. дослідники Королівського інституту міжнародних відносин, незалежного інституту політики в Лондоні (Chatham House) визначили стратегічні комунікації як «систематичний ряд послідовних і узгоджених заходів, що проводяться на стратегічному, оперативному і тактичному рівнях, які дозволяють розуміти цільові аудиторії і визначають ефективні канали для просування і підтримки конкретних типів поведінки» [1].

Особливо важливим сьогодні для українського війська є врахування і впровадження іноземного досвіду у напрямку інституалізації стратегічних комунікацій. Найбільш цінним у цьому аспекті є досвід Сполучених Штатів Америки, адже фахівці військової сфери саме цієї країни, спираючись на власні знання та компетенції, торують складний шлях до розуміння складових стратегічних комунікацій загалом та системи зв'язків з громадськістю зокрема.